

F.t.l. vedr. et hovedstadsråd

lægningsinitiativet til hovedstadsrådet. Efter alternativet udarbejder hovedstadsrådet på grundlag af vejledende retningslinier fra indenrigsministeriet og med bistand fra amtskommunerne en skitse til en samlet plan for hovedstadsområdets sygehusvæsen. På grundlag af denne skitse udarbejder amtskommunerne herefter deres sygehusplaner. Kommissionen finder det ikke muligt entydigt at vurdere, hvordan de to alternativer vil virke, og anfører, at de begge har samme grundlæggende svaghed som den bestående ordning, nemlig at der stilles krav om en helhedsplanlægning i et område, der er opdelt i 5 sygehusenheder.

En styrkelse af rådets kompetence som regionplanmyndighed skulle efter kommissionens opfattelse ske ved at styrke de af rådets kompetencer, som retter sig mod de aktuelle planlægningsproblemer. Uden at kommissionen tager stilling, gennemgår man mulighederne for at styrke rådets indflydelse på byfornyelsen, placeringen af det statsstøttede boligbyggeri og erhvervsbyggeriet samt for at kombinere denne styrkelse med ændringer af udligningsordningen i hovedstadsområdet.

Kommissionen finder – efter en diskussion af de forskellige muligheder – at det ikke er muligt at komme frem til en entydig konklusion om, hvilken valgform der bør foretrækkes til hovedstadsrådet, idet dette spørgsmål til syvende og sidst er af politisk art. Med hensyn til de forskellige synspunkter, der har været fremført om valgmåder, kan henvises til betænkningens side 129–130.

Konkluderende anfører kommissionen, at en styrkelse af rådet er ensbetydende med, at amtsrådenes og i nogen grad også kommunernes og statens indflydelse i området svækkes.

Der kan anføres argumenter, der taler for at styrke rådet såvel som regionplanmyndighed som sygehusplanmyndighed.

For så vidt angår sygehusplanlægningen har det hidtidige forløb af planlægningsprocessen efter sygehusloven ikke været ganske tilfredsstillende. Hovedstadsrådet er i nogen grad blevet skudt ud af processen, de enkelte (amts)kommuner har lagt deres egne planer, og et helhedssynspunkt, som det kræves af loven, har haft vanskeligheder ved at trænge igennem.

Med hensyn til regionplanlægningen kunne det bl.a. være ønskeligt, at hovedstadsrådet fik en øget indflydelse på placeringen af det støttede byggeri med det formål at sikre et varieret udbud af boliger i kommunerne. Der er nemlig konstateret en tendens til koncentration af sociale problemer i kommuner med mange almennyttige boliger.

Ændringer alene i planlægningsbeføjelserne, dvs. uden at give rådet beføjelser, som påvirker serviceniveauet i området, og uden at gribe ind i den underliggende struktur, er imidlertid efter kommissionens opfattelse problematiske.

3.2.3.2. Amtskommunale løsninger.

Kommissionen har dels undersøgt muligheden for at etablere en amtskommune omfattende hele hovedstadsområdet (en storamtskommune) dels en amtskommune omfattende Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns amtskommune (en »lille« storamtskommune). Endelig har kommissionen undersøgt, hvilke hensyn der kan lægges til grund for en amtskommune, som ikke følger de nuværende amtskommunale grænser.

3.2.3.2.1. En storamtskommune.

Da der er snævre grænser for, hvor meget den overordnede planlægning og koordination kan styrkes inden for rammerne af en struktur baseret på et hovedstadsråd, finder kommissionen det nødvendigt at etablere en storamtskommune, hvis man ønsker en væsentlig styrkelse af den regionale indflydelse i hovedstadsområdet.

Selv om de faktiske forudsætninger har ændret sig siden begyndelsen af 1970'erne, således at man i dag næppe alene af hensyn til planlægningen ville anbefale en storamtskommune, anser kommissionen dog denne for at frembyde visse fordele i planlægningsmæssig henseende. Dette gælder tydeligst på sygehusområdet, fordi en amtskommune vil muliggøre en forening af planlægning og driftsansvar og en »kommunalisering« af statens sygehusvæsen.

På regionplanlægningens område ville en styrkelse først og fremmest ligge i den generelle magttilførsel til organet, der ville følge af overgangen fra indirekte til direkte valg.

En storamtskommune ville også betyde, at Københavns og Frederiksberg kommuners opgaver kom til at svare til landets øvrige kommuners. Blandt de argumenter, der især fremføres mod en storamtskommune er, at denne vil udgøre en meget stor magtkoncentration, og at der indføres en regioninddeling i hovedstadsområdet, som vil få virkning på amtsinddelingen i det øvrige land.

I øvrigt fremføres det, at afstanden mellem borgerne og amtskommunen vil blive for stor, at de opgaver, hvis varetagelse ikke krævede en storamtskommune, ville blive varetaget længere væk fra borgerne end nødvendigt, og at sagsbehandlin-